

העזרה מהסוגיא

זבחים קו. - קי:

פרשת ויחי ה'תשפ"ו

פרק שלשה עשר

דף קו - קז

א. דין קדשים בחוץ:

• באלו עבודות יש חיוב בחוץ:

○ בהמה:

- באופן ששחט בחוץ - באופן ששחט במזיד חייב כרת, ובאופן ששחט בשוגג חייב חטאת^א.
- באופן ששחט בפנים ולאחר מכן העלה בחוץ - באופן ששחט במזיד חייב כרת, ובאופן ששחט בשוגג חייב חטאת^ב.
- באופן ששחט בחוץ ולאחר מכן העלה בחוץ (בשוגג) - לת"ק חייב שתי חטאות, לרבי יוסי הגלילי חייב חטאת אחת^ג.

הערות

א הגמ' מבארת שהמקור שהשוחט קדשים בחוץ חייב כרת דכתיב 'איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה' לפני משכן ה' דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו'. ורבי יוחנן סובר שהמקור של האיסור לשחוט קדשים בחוץ נלמד בגזירה שווה 'הבאה הבאה' מהעלאה בחוץ שיש איסור, ולרבא המקור של האיסור דכתיב 'שם תעלה עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך' ודורשים היקש בין העלאה לשאר העבודות כמו שבהעלאה שיש איסור כך בשחיטה יש איסור.

ב דברי הברייתא מבואר שבאופן שאדם הקדיש בהמה בשעת היתר הבמות ולאחר מכן נאסרו הבמות אסור לשחוט את הבהמה בחוץ, ובאופן שעבר ושחט אינו חייב כרת, והגמ' מבארת שהמקור של האיסור דכתיב 'למען אשר יביאו בני ישראל את זבחייהם אשר הם זבחים על פני השדה והביאם לה' אל פתח אהל מועד' ולומדים מכך מצות עשה לשחוט את הבהמה בבית המקדש, וכתיב 'ולא יזבחו עוד את זבחייהם לשעירים אשר הם זנים אחריהם' ודורשים שיש איסור לאו לשחוט את הבהמה מחוץ לבית המקדש, ודורשים 'חקת עולם תהיה זאת להם לדרתם' שבאופן שעבר ושחט אינו חייב כרת.

ג הגמ' מבארת שהמקור שהמעלה קדשים בחוץ חייב כרת דכתיב 'איש איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעלה עלה או זבח ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו לה' ונכרת האיש ההוא מעמיו', והמקור של האיסור להעלות קדשים בחוץ דכתיב 'השמור לך פן תעלה עלתיך בכל מקום אשר תראה'.

הגמ' מבארת שרבי יוסי הגלילי סובר שהשוחט בחוץ ולאחר מכן העלה בחוץ חייב חטאת על השחיטה ואינו חייב חטאת על העלאה כיון שלאחר שהקדשים נשחטו בחוץ הם נפסלו ואין חיוב על העלאת קדשים פסולים בחוץ, והגמ' מוסיפה שלדעת תנא דבי רב ישמעאל המקור של ת"ק שהאיסור של העלאת קדשים בחוץ נאמר גם בקדשים שנשחטו בחוץ שנפסלו ואינם ראויים להקרבה דכתיב בין הפרשה של שחוט חוץ לפרשה של העלאת קדשים בחוץ 'ואלהם תאמר', ולרבי יוחנן לומדים דין זה מגזירה שווה 'הבאה הבאה' משחוט חוץ (ראה הרחבה בנידון של קדשים פסולים להלן הערה ח).

בדברי הגמ' מבואר שלדעת ת"ק השוחט בחוץ ולאחר מכן העלה בחוץ חייב שתי חטאות אפילו באופן שעשה את שני העבירות בהעלם אחד משום שנחשב שעבר שני גופי עבירה כיון שיש פסוק נפרד לכל איסור, וכן מבואר שבאופן שהעלה קדשים שנשחטו בחוץ וחזר והעלה קדשים שנשחטו בפנים חייב שתי חטאות אפילו באופן שעשה את שתי העבירות בהעלם אחד משום שנחשב שעבר שני גופי עבירה כיון שיש פסוק נפרד לכל איסור.

לקבלת העלון או שליחת הערות: B0527147396@gmail.com

- באופן שזרק את הדם בחוץ - באופן ששחט במזיד חייב כרת, ובאופן ששחט בשוגג חייב חטאת¹.
  - באופן שקמץ או קיבל את הדם בחוץ - פטור^ה.
- עוף:

- באופן ששחט בחוץ - באופן ששחט במזיד חייב כרת, ובאופן ששחט בשוגג חייב חטאת.
- באופן שמלק בחוץ - פטור^ה.

○ קרבן פסול:

▪ לרבי:

- באופן שהיה לקרבן שעת הכושר - חייב.
- באופן שלא היה לקרבן שעת הכושר - פטור^ה.
- לרבי אלעזר ברבי שמעון:
- באופן שהדין ש'אם עלה לא ירד' - חייב.
- באופן שהדין ש'אם עלה ירד' - פטור^ה.

﴿ הערות ﴾

ד הגמ' מבאר שרבי ישמעאל סובר שדורשים מהפסוק 'דס יחשב לאיש ההוא דס שפך' שהזרק דם קדשים בחוץ חייב כרת, אמנם רבי עקיבא סובר שדורשים מהפסוק 'אשר יעלה עולה או זבח' שהזרק דם קדשים בחוץ חייב כרת (הגמ' מוסיפה שרבי עקיבא סובר שגם אם היה כתוב 'עולה זבח' היינו יודעים שהאיסור של הקטרת שחוטט חוץ נאמר בעולה לחוד ובשלמים לחוד דכתיב 'ואל פתח אהל מועד לא יביאנו' אמנם רבי ישמעאל סובר שפסוק זה נצרך ללמד על מוקטרים שחטרו [פסחים א' ע"ג] והמקור שהאיסור של הקטרת שחוטט חוץ נאמר בעולה לחוד ובשלמים לחוד נלמד מהמילה 'עולה או זבח', וראה להלן [טה"ו] שרבי עקיבא דורש מהפסוק 'דס שפך' ללמד שהשוחט עוף בחוץ חייב).

רבי אבהו מבאר שיש נפק"מ בין רבי ישמעאל לרבי עקיבא בדין השוחט והזרק בהעלם אחד שלדעת רבי ישמעאל שהחייב של זורק נלמד מהפרשה של שחוטט חוץ חייב חטאת אחת ולדעת רבי עקיבא שהחייב של זורק נלמד מהפרשה של המעלה שחוטט חוץ חייב שתי חטאות, וכן יש נפק"מ בדין הזורק והמעלה בחוץ שלדעת רבי ישמעאל שהחייב של זורק נלמד מהפרשה של שחוטט חוץ חייב שתי חטאות ולפי רבי עקיבא שהחייב של זורק נלמד מהפרשה של המעלה חייב חטאת אחת, אמנם רבי אבהו סובר שהשוחט והזורק בהעלם אחד חייב חטאת אחת לכו"ע דכתיב 'שם תעשה עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך' ודורשים ששאר העבודות חוץ מהעלאה נחשבים לעבודה אחת, וכן רבי אבהו סובר שהזורק והמעלה בהעלם אחד לכו"ע חייב שתי חטאות דכתיב 'שם תעשה עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוך' ודורשים שכל העבודות מחולקות מהקטרה והגמ' מסיימת שאדם ששחט זורק והעלה בהעלם אחד לכו"ע חייב שתי חטאות.

ה הגמ' מבאר שהיה אפשר ללמוד שהזרק בחוץ חייב מהצד השווה של שוחט בחוץ ומעלה בחוץ וכיון שהתורה כתבה שהזרק בחוץ חייב לומדים מכך שלא לומדים מהצד השווה לחייב בעבודות נוספות בחוץ, ולכן לא לומדים שהקומץ או המקבל דם בחוץ יתחייב מהצד השווה משאר העבודות.

תוס' מקשים שבדברי הגמ' להלן [ק"ה ב] מבואר שהמקור שהקומץ או המקבל דם פטור דכתיב 'אשר יעלה' ודורשים שהחייב של עבודות בחוץ נאמר רק בעבודות שהם 'גמר העבודה' כמו העלאה ולא בקומץ ומקבל את הדם.

ו הגמ' מבאר שהמקור שהשוחט עוף בחוץ חייב דכתיב 'או אשר ישחט' ודורשים 'זה הדבר' שהמולק עוף בחוץ פטור (ורבי ישמעאל סובר שהפסוק 'דס שפך' מלמד שהזרק דם קדשים בחוץ חייב כרת וכפי שהתבאר לעיל הערה ד), אמנם רבי עקיבא סובר שדורשים מהפסוק 'דס שפך' ללמד שהשוחט עוף בחוץ חייב ודורשים מהפסוק 'או אשר ישחט' שהמולק עוף בחוץ פטור, והפסוק 'זה הדבר' נצרך לגזירה שווה.

ז בדברי הגמ' מבואר שלפי דעת רבי באופן שהקרבן נשחט בפנים בלילה ולאחר מכן העלו אותו בחוץ פטור כיון שלא היה לקרבן שעת הכושר להקרבה, וכן באופן שהקרבן נשחט וקבלו את דמו בכלי חול ולאחר מכן העלו אותו בחוץ כיון שלא היה לקרבן שעת הכושר להקרבה.

הברייתא [קט א] מבאר שדורשים מהפסוק 'ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו לה' שבאופן שהעלה בחוץ קרבן פסול ש'אם עלה לא ירד' חייב, ורש"י [שם] מבאר שגם בקרבן פסול שייך עשיה בפנים שבאופן שהקרבן עלה על המזבח צריך להעלותו על המערכה וכן הכהן צריך להפוך בצינורא.

ח הגמ' מביאה שנחלקו רבי ורבי אלעזר ברבי שמעון בדעת רבי יוסי הגלילי בביאור החילוק בין קרבן ששחטו בפנים והוציאו לחוץ שחייב על העלאה לבין קרבן ששחטו בחוץ והעלו בחוץ שפטור על העלאה, לרבי באופן ששחט בפנים ולאחר מכן העלה בחוץ היה לקרבן שעת הכושר להקרבה ובאופן ששחט בחוץ לא היה לקרבן שעת הכושר, ולרבי אלעזר ברבי שמעון באופן ששחט בפנים ולאחר מכן העלה בחוץ הדין ש'אם עלה לא ירד' ובאופן ששחט בחוץ והעלה בחוץ הדין ש'אם עלה ירד' (ובדעת ת"ק שסובר שאפילו באופן ששחט בחוץ והעלה בחוץ חייב על העלאה צריך לומר שדין זה גזירת הכתוב אבל בשאר קרבנות פסולים רבנן מודים לרבי יוסי הגלילי).

בדברי הגמ' לעיל [פד א] מבואר שקרבן שנשחט בלילה לרבי יהודה אם עלה ירד ולרבי שמעון אם עלה לא ירד, ותוס' מבארים שלדעת רבי אלעזר ברבי שמעון יש נפק"מ במחלוקתם באופן שהקרבן נשחט בפנים בלילה ולאחר מכן העלו את הקרבן בחוץ שלדעת רבי יהודה פטור ולדעת רבי שמעון חייב, וכן תוס' מבארים שנחלקו רבי יהודה ורבי שמעון באופן שקיבל את הדם בכלי חול לרבי יהודה אם עלה ירד ולרבי שמעון אם עלה לא ירד, וכן יש נפק"מ במחלוקתם לדעת רבי אלעזר ברבי שמעון באופן שקיבלו את דם הקרבן בפנים בכלי חול ולאחר מכן העלו את הקרבן בחוץ שלדעת רבי יהודה פטור ולדעת רבי שמעון חייב.

בדברי הגמ' [שם] מבואר שקרבן שיצא דמו לחוץ לרבי יהודה אם עלה ירד ולרבי שמעון אם עלה לא ירד ותוס' בתירוץ הראשון נוקטים שלדעת רבי אלעזר ברבי שמעון באופן ששחטו את הקרבן בפנים והוציאו את הדם לחוץ שלדעת רבי יהודה פטור ולדעת רבי שמעון חייב, אמנם תוס' בתירוץ השני נוקטים שבאופן זה גם לרבי יהודה חייב כיון שאין פטור בשחוטט חוץ מחמת הפסול של 'וצא'.

- המקום שיש בו חיוב על עבודה:
  - באופן ששחט קדשים מחוץ לעזרה - חייב.
  - באופן ששחט עולה בדרום - פטור.
  - באופן ששחט קדשים על גגו של מזבח - לעולא חייב לרבא פטור^ט.

ב. דין העלאה שלמה והעלאה חסרה על המזבח - ראה להלן עמוד 4.

ג. דין קדושת בית המקדש בזמן הזה:

- האם קדושה ראשונה קדשה לעתיד לבוא:
  - לרבי אליעזר:
    - לרבי יוחנן - קדשה לעתיד לבוא.
    - לריש לקיש - לא קדשה לעתיד לבוא.
  - לרבי יהושע - קדשה לעתיד לבוא.
- אדם שהעלה קרבן בזמן הזה מחוץ לבית המקדש:
  - לפי הצד שקדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא - חייב.
  - לפי הצד שקדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא - פטור^י.

ד. דין השלמת שיעור כזית לענין הקטרה בחוץ:

- באופן שמקטיר בשר שיש בו עצם האם העצם משלים את שיעור כזית - לרבי יוחנן משלים לריש לקיש לא משלים.
- באופן שמקטיר ראש של עוף שיש עליו מלח האם המלח משלים את שיעור הכזית - ספק^{יא}.

ה. דין טמא שאכל קדש:

- באופן שטמא אכל קדש טהור - חייב כרת.
- באופן שטמא אכל קדש טמא:
  - לרבנן שסוברים ש'איסור חל על איסור' באיסור כולל - חייב כרת.
  - לרבי יוסי הגלילי שסובר ש'אין איסור חל על איסור' באיסור כולל:
    - באופן שהאדם נטמא ולאחר מכן נטמא הבשר - חייב כרת.
    - באופן שהבשר נטמא ולאחר מכן האדם נטמא - אינו חייב כרת^{יב}.

ו. האם יש חיוב קרבן בעבירה שאין בה לאו - לרש"י לא לתוס' כן.

הערות

ט הגמ' מבארת שעולא סובר שאם היה כתוב רק 'או אשר ישחט מחוץ למחנה' היינו לומדים גזירה שווה מפרים הנשרפים שנשחטים מחוץ לשלשה מחנות שהחיוב של שחוט חוץ נאמר רק באופן ששחט מחוץ לשלשה מחנות, ולכן כתוב 'אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה', ללמד שיש חיוב גם באופן ששחט מחוץ לעזרה במחנה ליה. ואם היה כתוב רק 'אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה' היינו אומרים שיש חיוב גם באופן ששחט עולה בדרום ולכן כתוב 'או אשר ישחט מחוץ למחנה' ודורשים שהחיוב נאמר רק במקום שכל הקרבנות פסולים לא ולא באופן ששחט בדרום שכשר לשחיטת קדשים קלים. ולכן עולא סובר שבאופן ששחט קדשים על גגו של המזבח חייב כיון שהגג פסול לשחיטת כל הקרבנות.

הגמ' מבארת שרבה סובר שדורשים מהפסוק 'אל פתח אהל מועד' שהחיוב של שחוט חוץ נאמר רק באופן ששחט מחוץ לעזרה ולא באופן ששחט על הגג שנמצא בתוך העזרה, ואם היה כתוב רק פסוק זה היינו אומרים שבאופן שהבהמה הייתה בחוץ וצוארה בפנים ושחטה שפטור ולכן כתוב 'אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה' ללמד שבאופן זה חייב. ולאחר שדורשים שיש חיוב גם באופן שהבהמה הייתה בחוץ וצוארה בפנים היינו אומרים שאפשר לרבות גם באופן ששחט עולה בדרום ולכן כתוב 'או אשר ישחט מחוץ למחנה'.

י רש"י מבאר שלפי הצד שקדושה ראשונה קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא אפשר להקריב בזמן הזה קרבן במקום בית המקדש למרות שבית המקדש חרב, ולכן המעלה קרבן מחוץ לבית המקדש בזמן הזה חייב, ולפי הצד שקדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא מותר להקריב בזמן הזה בבמה מחוץ לבית המקדש.

יא הגמ' מבארת שאפשר לומר שהמקטיר ראש של עוף שיש עליו מלח המלח לא משלים את השיעור גם לדעת רבי יוחנן כיון שהמלח הוא מין אחר אבל העצם משלימה את שיעור ההקטרה כיון שהיא מין אחד עם הבשר, וכן אפשר לומר שמלח משלים את השיעור גם לדעת ריש לקיש כיון שגם באופן שהמלח פרש מהבשר יש מצוה לחזור ולמלוח את הבשר שוב אבל עצם שפרשה מהבשר אין מצוה להקטירה.

יב הגמ' מבארת שרבי יוסי הגלילי סובר שבאופן שהבשר נטמא חל על הבשר איסור שאין בו כרת, ולאחר מכן שהאדם נטמא האיסור של האדם הטמא לאכול קדש לא חל כיון שאין איסור חל על איסור באיסור כולל, ובאופן שהאדם נטמא חל על הבשר איסור שיש בו כרת כיון שאיסור זה קדם.

הגמ' מוסיפה שרבי יוסי הגלילי מודה שאיסור חמור חל על איסור קל, אמנם באופן שהבשר נטמא ולאחר מכן האדם נטמא לא אומרים שהאיסור של האדם יחול כיון שיש חומרא בטומאה של הבשר שאין לו טהרה במקוה.

ז. דיני שרצים:

- השיעור ששרץ מטמא - כעדשה.
- שיעור חיוב מלקות באכילת שרץ - כעדשה².

דף קה

ח. דיני שחיטה והעלאה בחוץ:

- שחוטי חוץ:
  - באופן ששחט קדשים בחוץ לאכילת הדיוט - חייב מדין שחוטי חוץ.
  - שנים שאחזו בסכין ושחטו קדשים בחוץ - פטורים³.
- המעלה בחוץ:
  - באופן שהעלה קדשים בחוץ לשם הדיוט - פטור⁴.
  - באופן ששנים העלו אבר של קדשים בחוץ - לרבי שמעון חייבים, לרבי יוסי פטורים⁵.
- דיני העלאה שלמה:
  - האם יש פטור של העלאה חסרה:
    - לרבי ישמעאל - יש פטור.
    - לרבי עקיבא:
      - באופן ששחט בחוץ והעלה בחוץ - יש פטור.
      - באופן ששחט בפנים והעלה בחוץ - אין פטור⁶.
    - לרבי שמעון ורבי יוסי:
      - לריש לקיש:
        - באופן ששחט בחוץ והעלה בחוץ - יש פטור.
        - באופן ששחט בפנים והעלה בחוץ - אין הכרח.
      - לעולא בלישנא קמא:
        - באופן ששחט בחוץ והעלה בחוץ - יש פטור.

הערות

יג הברייתא במעילה [טז ב] דורשת מהפסוק 'ולא תשקצו את נפשתיכם בבהמה ובעוף ובכל אשר תרמש האדמה אשר הבדלתי לכם לטמא' שהפסוק פתח באיסור אכילת שרצים וסיים בטומאת שרצים שהחיוב של אכילת שרצים הוא כשיעור הטומאה של שרץ שהוא בשיעור כעדשה, ובדברי רש"י בסוגיין מבואר שדין זה נאמר בין בשמזוגת השרצים שמתמאים ובין בשאר השרצים, אמנם תוס' כתבם שמתוך רוב חריפותו לא דייק רש"י בדבריו כיון שבדברי הגמ' במעילה [סס] מבואר שדין זה נאמר רק בשרצים שמתמאים אבל בשאר השרצים חייב מלקות רק באופן שאכל בריה או שאכל כזית.

יד הגמ' מבארת שעיקר החיוב של שחוטי חוץ נאמר באופן ששחט קדשים בחוץ לשם שמים דכתיב 'להקריב קרבן לה' אלא שרבי שמעון סובר שדורשים מהפסוק 'איש איש מבית ישראל אשר ישחט' שיש חיוב של שחוטי חוץ גם באופן ששחט לאכילת הדיוט, (והגמ' מוסיפה שאי אפשר לרבות מהמילים 'איש איש' ששנים אחזו בסכין ושחטו יתחייבו מצד שחוטי חוץ כיון שכתוב 'דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו' ודורשים למעט אונס שוגג ומוטעה, וכן למעט שנים שאחזו בסכין ושחטו פטורים), אמנם רבי יוסי סובר שלא דורשים מהפסוק 'איש איש' כיון ש'דברה תורה כלשון בני אדם' אלא דורשים מהפסוק 'דם יחשב לאיש ההוא דם שפך' שיש חיוב גם באופן ששחט לאכילת הדיוט.

טו רש"י מוסיף שלמרות שבאופן שהעלה קדשים בחוץ לשם הדיוט פטור מדין שחוטי חוץ מ"מ חייב מדין עבודה זרה, אמנם תוס' כתבם שרש"י בחינם פירש כך כיון שהמעלה להדיוט ולא התכוון לשם עבודה זרה אינו חייב משום עבודה זרה.

טז הגמ' מבארת שהחיוב של המעלה קרבן בחוץ נאמר באופן שהעלה לשם שמים דכתיב 'לעשות אותו לה' ולא באופן שהעלה קדשים בחוץ לאכילת הדיוט, והגמ' מוסיפה שרבי שמעון סובר שמרבים מהפסוק 'איש איש מבית ישראל ומן הגר אשר יגור בתוכם אשר יעלה עלה או זבח' ששנים שהעלו אבר של קדשים בחוץ חייבים, ודורשים מהפסוק 'ונכרת האיש ההוא מעמיו' למעט אונס שוגג ומוטעה, אמנם רבי יוסי סובר שלא דורשים 'איש איש' כיון ש'דברה תורה כלשון בני אדם' אלא דורשים מהפסוק 'ונכרת האיש ההוא מעמיו' ששנים שהעלו אבר של קדשים בחוץ פטורים, וכן דורשים מפסוק זה למעט אונס שוגג ומוטעה כיון שהיה אפשר לכתוב 'הוא' (ורבי שמעון סובר שלא דורשים דרשה נוספת מכך שהיה אפשר לכתוב 'הוא').

יז הגמ' מבארת שרבי ישמעאל סובר שדורשים מהפסוק 'לא יביאנו' שקרבן ששחט בחוץ והעלה בחוץ חייב רק באופן שהעלה קרבן שלם ולא באופן שהעלה קרבן חסר, וכן דורשים 'לעשות אותו' שקרבן ששחטו בפנים והעלה בחוץ חייב רק באופן שהעלה קרבן שלם ולא באופן שהעלה קרבן חסר, אמנם רבי עקיבא סובר שהפסוק 'לא יביאנו' מלמד שהחיוב של העלאה לא נאמר רק באופן שהעלה עולה ושלמים אלא גם באופן שהעלה עולה לחוד או שלמים לחוד (וכפי שהובא לעיל הערה ד) ודורשים מהפסוק 'לעשות אותו' שקרבן ששחטו בחוץ והעלה בחוץ חייב רק באופן שהעלה קרבן שלם ולא באופן שהעלה קרבן חסר, אבל קרבן ששחטו בפנים והעלה בחוץ חייב גם באופן שהעלה קרבן חסר משום שבקרבן שנשחט בפנים יש מעלה לקרבן חסר וכפי שרואים בדין שאיבר שפקע מעל המזבח שיש דין לחזור ולהקטירו על המזבח למרות שהוא אבר חסר.

- באופן ששחט בפנים והעלה בחוץ - אין פטור.
- לעולא בלישנא בתרא ולרבי יוחנן ולאבוה דשמואל:
- לרבי שמעון:
- באופן ששחט בחוץ והעלה בחוץ - יש פטור.
- באופן ששחט בפנים והעלה בחוץ - אין פטור.
- לרבי יוסי - יש פטור^י.
- גדר 'שלם' לענין שחוטי חוץ:
- לרבי יוסי ורבי שמעון:
- לריש לקיש:
- לרבי יוסי - בהמה שלמה.
- לרבי שמעון - אבר שלם.
- לרבי יוחנן - אבר שלם.
- לעולא בלישנא קמא:
- לרבי יוסי - אבר שלם.
- לרבי שמעון - כזית.
- לדעת התנא של המשנה [קט א, קט ב]:
- לרש"י - כזית.
- לתוס' - אין הכרח^י.
- דיני העלאה חסרה (לפי הצד שיש פטור של העלאה חסרה):
- לרש"י - החיוב של העלאה בחוץ נאמרה באופן שהעלה דבר 'שלם', אבל באופן שהעלה דבר שאינו 'שלם' פטור, אמנם באופן שהעלה את כל הבהמה בפנים חוץ ממקצתה וחזר והעלה את המקצת בחוץ חייב.
- לתוס' - החיוב של העלאה בחוץ נאמרה באופן שהעלה כזית מתוך דבר 'שלם', אבל באופן שהעלה כזית מתוך דבר שאינו 'שלם' פטור^י.
- מקום העלאה:
- לרבי יוסי - על מזבח.
- לרבי שמעון - אפילו באופן שהעלה על הסלע או על האבן חייב^י.

☞ הערות ☜

- יח רש"י מבאר שלדעת רבי יוחנן רבי שמעון סובר כדעת רבי עקיבא ורבי יוסי סובר כדעת רבי ישמעאל (וכפי שהתבאר טעמיהם בהערה הקודמת), אמנם לדעת אבוה דשמואל רבי יוסי סובר שהטעם שיש פטור של העלאה חסרה גם באופן ששחט בפנים והעלה בחוץ משום שסובר שלא מחזירים איברים שפקעו מעל גבי המזבח. אמנם תוס' מבארים בדעת רבי יוחנן אליבא דרבי יוסי שסובר כדעת רבי ישמעאל וסובר שלא מחזירים איברים שפקעו מעל גבי המזבח.
- יט בדברי רש"י [קט ב] מבואר שלמרות שנחלקו האמוראים בדעת רבי יוסי ורבי שמעון מ"מ התנא של המשנה נקט שגדר דבר שלם לענין שחוטי חוץ הוא כזית, ולדעת עולא בלישנא קמא התנא של המשנה הוא רבי שמעון, ולדעת שאר האמוראים התנא של המשנה הוא תנא אחר שחולק על רבי יוסי ורבי שמעון [ע"פ עולת שלמה קט ב].
- כ בדברי רש"י מבואר שלפי הצד שדבר 'שלם' הכוונה בהמה שלמה באופן שהקטיר בהמה שלמה על המזבח חייב, ובאופן שהקטיר מקצת מבהמה פטור, ובאופן שהקטיר את כל הבהמה חוץ ממקצתה בפנים וחזר והעלה את שאר הבהמה בחוץ חייב, אמנם בדברי תוס' מבואר שלפי הצד שדבר 'שלם' הכוונה בהמה שלמה באופן שהיה בהמה שלמה והקטיר כזית מבשרה חייב, ובאופן שחלק מהבהמה אבד והקטיר כזית מבשרה פטור, ותוס' מוסיפים שבאופן שהקטיר מקצת מהבהמה בחוץ החלק שהקטיר נחשב כאבד ולכן אם יחזור ויקטיר כזית מבשר הבהמה יהיה פטור.
- בדברי הגמ' מבואר שבאופן שהעלה אבר שלם בחוץ ולאחר מכן חזר והעלה אבר שלם בחוץ לפי הצד שדבר 'שלם' הכוונה אבר שלם חייב שתי חטאות, ורש"י מבאר שדין זה נאמר באופן שנודע לו בין העלאה להעלאה שעבר על איסור, אבל באופן שלא נודע לו בין העלאה להעלאה שעבר על איסור חייב חטאת אחת.
- כא הגמ' מבארת שרבי יוסי סובר שבאופן שמקריב על המזבח נחשב הקרבה ובאופן שמקריב על סלע או על אבן לא נחשב הקרבה, ולכן רבי יוסי סובר שבזמן היתר הבמות אפשר להקריב רק על מזבח ולא על סלע ואבן, ורבי יוסי לומד דין זה מהפסוק 'ויבן נח מזבח לה' (אמנם רבי שמעון סובר שאין הכרח מכך שצריך מזבח כיון שנה עשה זאת כדי שיהיה נוח להקריב), אמנם רבי שמעון סובר שאפילו באופן שמקריב על סלע או על אבן נשב הקרבה, והגמ' בלישנא קמא מבארת המקור של רבי שמעון שבבמת יחיד לא צריך מזבח דכתיב 'ויקח מנוח את גדי העזים ואת המנחה ויעל על הצור לה' (ורבי יוסי סובר שדין זה היה הוראת שעה), והגמ' בלישנא בתרא מבארת שהמקור של רבי שמעון שבבמת יחיד לא צריך מזבח דכתיב 'וזרק הכהן את הדם על מזבח ה' פתח אהל מועד' ודורשים שדין מזבח נאמר רק בבית המקדש ולא בבמה.

דף קט

ט. דיני המעלה בחוץ (לפי הצד שהחויב נאמר באופן שמעלה כזית):

• בבהמה:

- באופן שהעלה כזית מהאימורין או כזית מבשר העולה - חייב.
- באופן שהעלה כזית מבשר שלמים - פטור.
- באופן שהעלה חצי זית מאימורי העולה וחצי זית מבשר העולה - חייב.
- באופן שהעלה חצי זית מאימורי השלמים וחצי זית מבשר השלמים - פטור.

• במנחה:

- באופן שהעלה את כל הקומץ - חייב^כ.
- באופן שהעלה כזית מהקומץ ונשאר חלק מהקומץ - לת"ק חייב לרבי אליעזר פטור^כ.
- באופן שהעלה את כל הקומץ חוץ מכזית בפנים ולאחר מכן העלה את הכזית שנשאר בחוץ - חייב.
- בניסוך המים - באופן שהעלה שלשה לוגין של מים בחוץ חייב^כ.

• בניסוך היין:

- דיני קביעות כלי לענין העלאה בחוץ:
  - לרבא - לת"ק לא נחשב קביעות לרבי אליעזר נחשב קביעות.
  - לרבה ואבבי רב אשי - לא נחשב קביעות.
- דיני המנסך יין בחוץ:
  - באופן שלא קבע את הנסכים בכלי - באופן שהקטיר שלשה לוגין חייב^כ.
  - באופן שקבע את הנסכים בכלי והקטיר חלק מהם (כגון שקבע ששה לוגין בכלי והקטיר שלשה לוגין):
    - באופן שהקטיר חלק מהן בפנים ולאחר מכן הקטיר את השאר בחוץ - חייב.
    - באופן שהקטיר חלק מהשיעור בחוץ:
      - לפי הצד שקביעות כלי נחשבת קביעות - פטור.
      - לפי הצד שקביעות כלי לא נחשבת קביעות - חייב.

• בקטורת:

- באופן שהקטיר את כל שיעור הקטורת בחוץ - חייב.
- באופן שהקטיר את שיעור הקטורת חוץ מכזית בפנים ולאחר מכן הקטיר את הכזית בחוץ - חייב.
- באופן שהקטיר כזית משיעור הקטורת בחוץ:
  - באופן שהקטיר כזית מהקטורת של יום הכיפורים בחוץ:

הערות

הגמ' מוסיפה שלדעת רבי יוסי בבמת יחיד אפשר להקריב גם על מזבח שאין בו קרן כבש ריבוע ויסוד, אבל בבמת ציבור אפשר להקריב רק על מזבח שיש בו קרן כבש ריבוע ויסוד.

כב הברייתא מבארת שהחויב של המעלה בחוץ נאמר לא רק בעולה אלא בכל הקדשים דכתיב 'אשר יעלה עלה או זבח' ודורשים מ'זבח' לרבות אימורין של כל הקרבנות, ודורשים 'ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אתו לה' שכל דבר שראוי להתקבל בפתח אהל מועד והעלהו בחוץ חייב, ולומדים מדין זה שהחויב של המעלה בחוץ נאמר בקומץ או בלבונה או בקטורת או במנחת כהנים או במנחת כהן משיח או בניסוך המים או בניסוך היין.

כג רש"י מבאר שרבי אליעזר סובר שלומדים מהפסוק 'לעשות אותו' שהחויב על העלאה בחוץ נאמר שהעלה בחוץ שיעור הקטרה, ובאופן שהעלה כזית מבשר העולה או מהאימורין בחוץ חייב כיון שהכפרה של הקרבן נעשית על ידי הדם ולכן שיעור ההקטרה של הבשר והאימורין הוא בכזית, אבל בקומץ שמתיר את שיירי המנחה באכילה ובאופן שהקטיר מקצת מהקומץ שיירי המנחה אסורים באכילה שיעור ההקטרה הוא כל הקומץ ובאופן שהקטיר מקצת מהקומץ פטור, אמנם חכמים סוברים שגם בקומץ שיעור ההקטרה הוא בכזית כיון שלא צריך להקטיר את הקומץ כולו בבת אחת אלא אפשר להקטירו כזית כזית, ותוס' מבארים שחכמים סוברים שמנחה יש חשיבות להקטרה של כזית שהרי באופן שקמץ על דעת להקטיר כזית מהקומץ בחוץ נעשה פיגול.

רש"י מבאר שרבי אליעזר מודה שבאופן שהקטיר כזית מבשר העולה או מהאימורין בחוץ שחייב כיון שהכפרה של הקרבן נעשית על ידי זריקת הדם ולכן הקטרה של כזית נחשבת הקטרה.

כד הגמ' מבארת שהמנסך מים בחוץ בשיעור שלשה לוגין שהוא השיעור של ניסוך המים חייב, אבל המנסך פחות משלשה לוגין פטור דכתיב 'לעשות אותו' ודורשים על השלם הוא חייב ואינו חייב על החסר, ורש"י מבאר שהחויב של ניסוך המים נאמר באופן שניסך את המים שהוקדשו לצורך ניסוך המים בחג הסוכות.

כה רש"י מבאר שהטעם שהשיעור של ניסוך היין הוא שלשה לוגין משום שהוא השיעור הקטן של ניסוך היין בפנים.

- לרבה ואב"י רוב אשי - לת"ק חייב לרבי אליעזר פטור.
- לרבא - חייב^{יב}.

▪ באופן שהקטיר את הקטורת של כל השנה בחוץ:

- לרבה ואב"י רוב אשי - באופן שהקטיר כזית חייב.
- לרבא:

- באופן שקבע בכלי מנה והקטיר כזית ממנו - לת"ק חייב לרבי אליעזר פטור.
- באופן שלא קבע בכלי מנה והקטיר כזית - חייב^{יב}.

י. דיני זר שהקטיר קטורת בפנים - באופן שהקטיר שיעור שחייבים עליו בחוץ חייב ובאופן שהקטיר פחות מכך פטור.
יא. דיני פיגול נותר וטמא:

- באופן שאכל חצי זית מבשר קרבן פיגול וחצי זית מאימורין של קרבן פיגול - חייב.
- באופן שאכל חצי זית מבשר קרבן נותר וחצי זית מאימורין של קרבן נותר - חייב.
- באופן שחשב להקטיר חצי זית מבשר עולה חוץ לזמנו וחשב להקטיר חצי זית מאימורי העולה חוץ לזמנו - הקרבן נעשה פיגול.
- באופן שחשב להקטיר חצי זית מבשר שלמים חוץ לזמנו וחשב להקטיר חצי זית מאימורי השלמים חוץ לזמנו - הקרבן אינו נעשה פיגול.
- באופן שאבד הבשר והאימורין לפני זריקה ונשאר כזית מבשר הקרבן או כזית מהאימורין - זורקים את הדם.
- באופן שאבד הבשר והאימורין לפני זריקה ונשאר חצי זית מבשר העולה וחצי זית מאימורי העולה - זורקים את הדם.
- באופן שאבד הבשר והאימורין לפני זריקה ונשאר חצי זית מבשר השלמים וחצי זית מאימורי השלמים:
  - לרבי יהושע - לא זורקים את הדם משום שאין שיעור של כזית לאכילת הכהנים ואין שיעור של כזית להקטיר על המזבח.
  - לרבי אליעזר - זורקים את הדם [קד א].
- דין קרבן שלא זרקו את הדם של הקרבן - לא חייבים על אכילת הבשר משום פיגול או נותר או טמא.

דף קי

יב. דיני הקטרת מנחה בחוץ:

- באופן שהמנחה שנפסלה מחמת שנחסרה ולאחר מכן העלה אותה בחוץ^{יג}:
  - באופן שנחסרה בפנים לפני שיצאה - פטור^{יג}.
  - באופן שנחסרה בחוץ לאחר שיצאה - ספק^ל.
- באופן שהקטיר מנחה שלא נקמצה - פטור^{לא}.

הערות

כו הגמ' מבארת שרבה מבאר שנחלקו ת"ק ורבי אליעזר בשיעור ההקטרה של יום הכיפורים לת"ק השיעור 'מלא חפניו' אינו בדווקא אלא מספיק כזית ולרבי אליעזר השיעור 'מלא חפניו' הוא בדווקא, אמנם אב"י ורבי אשי סוברים שת"ק מודה שהשיעור 'מלא חפניו' הוא בדווקא דכתיב 'חוקה' אלא ת"ק סובר שלומדים הקטרה מהקטרה שכמו שיש חיוב באופן שהקטיר כזית של קטורת של כל השנה בחוץ כך יש חיוב באופן שהקטיר כזית מהקטורת של יום הכיפורים בחוץ, ורבי סובר שהשיעור 'מלא חפניו' הוא בדווקא ולא לומדים הקטרה מהקטרה.

כז הגמ' מבארת שרבה ואב"י ורבי אשי סוברים שמדאורייתא שיעור הקטרה של הקטורת בכל השנה הוא בכזית ומדרבנן צריך חצי מנה ולכן המקטיר כזית בחוץ חייב, אמנם רבא סובר שרבי אליעזר סובר ש'קביעות מנה' נחשבת קביעות ולכן באופן שקבע בכלי שיעור חצי מנה והקטיר כזית ממנו פטור.

כח רש"י [קט ב] מבאר שהנידון של מנחה שנחסרה נאמר באופן שמנחה נפסלה מחמת החסרון, וכגון שחלק מהקומץ אבד או נשרף, או חלק מהמנחה אבד או נשרף, או באופן שהלבונה נחסרה בשיעור שפוסל אותה (לדעת רבי שמעון באופן שנשאר בלבונה פחות מקורט אחד ולדעת רבי יהודה באופן שנשאר בלבונה פחות משני קרטים).

כט תוס' [קח ב] דנים מדוע המקטיר מנחה שנפסלה מחמת חסרון פטור, ותוס' מביאים שנחלקו האמוראים במנחה שנפסלה מחמת חסרון ועלתה על המזבח האם תרד, ותוס' מבארים שלפי המ"ד שבאופן זה 'אם עלו ירדו' א"ש, ותוס' מוסיפים שאפילו לפי המ"ד שבאופן זה 'אם עלו לא ירדו' מסתבר לדרוש מהפסוק 'לעשות אותו' על השלם הוא חייב ואינו חייב על החסר למעט מנחה שנפסלה מחמת חסרון שאינה שלמה.

ל הגמ' מבארת שהטעם של הצד שחייב כיון שהמנחה נפסלה בזמן יציאתה לחוץ ומ"מ התורה חייבה על הקטרתה בחוץ ולכן אין נפק"מ האם המנחה שלמה או שהמנחה חסרה, והטעם של הצד שפטור משום שבפסול של יוצא התורה חידשה שחייבים על הקטרת המנחה בחוץ אבל בפסול של מנחה שחסרה שהוא פסול חמור התורה לא חידשה.

לא רש"י מבאר שהטעם שהמקטיר מנחה שלא נקמצה פטור כיון שהמנחה אינה ראויה להתקבל בפנים.

- באופן שקומץ את המנחה והקומץ חזר והתערב בתוך המנחה ולאחר מכן הקטיר את המנחה בחוץ - חייב^ל.
- באופן שהקטיר את הקומץ והלבונה בחוץ - חייב.
- באופן שהקטיר את הקומץ לבדו בחוץ או באופן שהקטיר את הלבונה לבדה בחוץ:
  - לת"ק - חייב.
  - לרבי אליעזר - פטור^ל.

יג. דין מנחה שהקטירו את הקומץ ולא הקטירו את הלבונה:

- האם הקטרת הקומץ לבדה משנה את הדין של שיירי המנחה:
  - לת"ק - ספק האם 'מקלש קליש', או דלמא 'משרא שרי' חצי מהמנחה.
  - לרבי אליעזר - אין הכרח ואפשר לומר שלא משנה את דין המנחה^ל.
  - לרבי מאיר - 'משרא שרי' חצי מהמנחה.
  - לרבנן דרבי מאיר - אין הכרח ואפשר לומר שלא משנה את דין המנחה^ל.
- דיני שיירי המנחה לאחר הקטרת הקומץ:
  - לפי הצד שהקטרת הקומץ לא משנה את דין המנחה - באופן שאכל כזית משיירי המנחה חייב מלקות.
  - לפי הצד ש'מקלש קליש' - אפילו באופן שאכל את כל שיירי המנחה אינו חייב מלקות.
  - לפי הצד ש'משרא שרי' חצי מהמנחה - באופן שאכל את כל שיירי המנחה חייב מלקות משום שחצי משיירי המנחה לא השתנה דינם^ל.

יד. דין המקטיר בהמה שלמה של קרבן שלמים בחוץ והבשר חוצץ בין האימורין למזבח:

- לרבי יוסי שסובר שהחיוב של העלאה בחוץ נאמר רק באופן שהעלה על המזבח:
  - לרב - חייב כיון ש'מין במינו לא חוצץ'.
  - לשמואל ורבי יוחנן - פטור כיון ש'מין במינו חוצץ'.
- לרבי שמעון שסובר החיוב של העלאה בחוץ נאמר גם באופן שהעלה על הסלע או אבן - חייב.

טו. דין הזורק מתנה אחת בחוץ - חייב^ל.

הערות

לב הגמ' מבארת שלומדים גזירה שווה 'הקטרה הקטרה' בין הקטרת הקומץ להקטרת שיירי הקומץ, כמו שבהקטרת הקומץ באופן שקומץ אחד התערב עם קומץ אחר אחד לא מבטל את חביו שהרי 'עולין אין מבטלין זה את זה' כך בהקטרת השירים באופן שהקומץ התערב עם השייריים השייריים אינם מבטלים את הקומץ.

לג רש"י מבאר שרבי אליעזר סובר שהחיוב של הקטרה בחוץ נאמר רק באופן שהקטיר את כל המתיר בחוץ, ולכן במנחה שהקומץ והלבונה מתירים את שיירי המנחה באכילה והקטיר אחד מהם פטור, אמנם ת"ק סובר שהחיוב של הקטרה בחוץ נאמר אפילו באופן שהקטיר חלק מהתיר בחוץ, וכפי שנחלקו לעיל [הערה נג] לענין המקטיר כזית מהקומץ בחוץ.

המשנה מוסיפה שרבי אליעזר מודה שבאופן שהקטיר בתחילה את הקומץ בפנים ולאחר מכן הקטיר את הלבונה בחוץ שחייב, וכן באופן שהקטיר בתחילה את הלבונה בפנים ולאחר מכן הקטיר את הקומץ בחוץ חייב.

המשנה מוסיפה שנחלקו ת"ק ורבי אליעזר גם בדין המקטיר שני בזיכי לבונה בחוץ שלדעת רבי אליעזר חייב רק באופן שהקטיר את שניהם בחוץ ולדעת ת"ק חייב גם באופן שהקטיר אחד מהם בחוץ.

לד הגמ' מבארת שלדעת ת"ק סובר שהמקטיר את הקומץ לבדו בחוץ חייב מוכרח שהקטרת הקומץ לבדה מועילה לשנות את דין המנחה, אבל לדעת רבי אליעזר שסובר שהמקטיר את הקומץ לבדו בחוץ פטור אין הכרח ואפשר לומר שהקטרת הקומץ לבדה לא מועילה לשנות את דין המנחה.

לה הגמ' מביאה שנחלקו רבי מאיר ורבנן האם 'מפגלין בחצי מתיר' וכגון במנחה שהקומץ והלבונה מתירים את המנחה באכילה ובאופן שחשב מחשבת פיגול בהקטרת הקומץ ולא בהקטרת הלבונה לרבי מאיר נעשה פיגול כיון ש'מפגלין בחצי מתיר' ולחכמים לא נעשה פיגול כיון ש'לא מפגלין בחצי מתיר', והגמ' מוכיחה מדברי רבי מאיר שהקטרת הקומץ לבדו מתירה חצי מהמנחה משום שאם הקטרת הקומץ לא הייתה מתירה חצי מהמנחה לא היה מועיל פיגול בהקטרת הקומץ, כיון שדין פיגול נלמד מזריקה, ולכן דין פיגול נאמר רק בעבודות שמתירות באכילה.

לו רש"י מוסיף שלפי הצד ש'משרא שרי' חצי מהמנחה, באופן שבירר חצי משיירי המנחה מותר לאוכלם, אמנם תוס' סוברים שלא מועיל הבירור שעשה.

לז הגמ' מבארת שהזורק מתנה אחת בחוץ מדם חטאות החיצונות חייב, כיון שבחטאות החיצונות הדין שמתנה אחת מכפרת וא"כ מתנה אחת נחשבת 'מתיר' שלם, והגמ' מוסיפה שהזורק תנה אחת בחוץ מדם חטאות הפנימיות חייב, למרות שבחטאות הפנימיות הדין שאם חיסר מתנה אחת לא כיפר, ואפילו לדעת רבי אליעזר שסובר שאין חיוב על עבודה בחוץ באופן שהיא חצי מתיר, משום שרבי אליעזר לשיטתו [יומא טא א] סובר שבאופן שזרק מתנה אחת ולאחר מכן נשפך הדם יביא קרבן אחר וימשיך את שאר הזאות אבל ההזאה הראשונה עלתה לו, ולכן יש חשיבות להזאה זו, ובאופן שעשאה בחוץ חייב.

טז. דיני המנסך מים בחוץ (לתוס'):

- הזמן שחייבים על הניסוך:
  - לרבי אליעזר - באופן שניסך בחג הסוכות חייב.
  - לרבי עקיבא:
    - לתוס' בתירוץ הראשון - באופן שניסך ביום השישי והשביעי של חג הסוכות חייב.
    - לתוס' בתירוץ השני - באופן שניסך בכל השנה חייב^ל.
- שיעור הניסוך המחייב:
  - באופן שלא קבע בכלי שלשה לוגין:
    - לרבי עקיבא - באופן שניסך שלשה לוגין חייב.
    - לת"ק:
      - לרב נחמן בר יצחק - באופן שניסך שלשה לוגין חייב.
      - לרב פפא ורבינא - באופן שניסך כל שהוא חייב.
      - לרבי אליעזר - באופן שניסך כל שהוא חייב.
  - באופן שקבע בכלי שלשה לוגין:
    - לפי הצד שקביעות כלי נחשבת קביעות - באופן שניסך את כל השלשה לוגין חייב.
    - לפי הצד שקביעות כלי לא נחשבת קביעות - באופן שניסך כל שהוא חייב.
  - באופן שלקח כלי שרת שמכיל יותר משלשה לוגין מים ומילא את הכלי במים:
    - לרב נחמן בר יצחק - אין הכרח.
    - לרב פפא ורבינא - לת"ק באופן שניסך את המים חייב לרבי אליעזר באופן שניסך את המים פטור^ל.

הערות

לח הגמ' מבארת שרבי אליעזר סובר שהמקור של ניסוך המים נלמד מהלכה למשה מסיני ולכן רבי אליעזר סובר שאין שיעור לניסוך המים, וכן רבי אליעזר סובר שמנסכים ניסוך המים בכל הימים של חג הסוכות, אמנם רבי עקיבא סובר שהמקור של ניסוך המים נלמד מהפסוק 'ונסכיה' שנכתב בקרבנות היום השישי של חג הסוכות, ודורשים היקש בין ניסוך המים לניסוך היין, ורבי עקיבא סובר שהשיעור של ניסוך המים הוא שלשה לוגין וכשיעור ניסוך היין, וכן רבי עקיבא סובר שמנסכים ניסוך המים ביום השישי וביום השביעי של חג הסוכות.

תוס' בתירוץ הראשון מבארים שהמנסך ניסוך המים בחוץ באופן שניסך בזמן ניסוך המים חייב ובאופן שניסך בזמן אחר פטור, ולכן לדעת רבי אליעזר באופן שניסך בחג הסוכות חייב ולדעת רבי עקיבא באופן שניסך ביום השישי והשביעי של חג הסוכות חייב, אמנם תוס' בתירוץ השני שלדעת רבי עקיבא לומדים מההיקש בין ניסוך המים לניסוך היין שכמו שניסוך היין נעשה בכל השנה כך המנסך ניסוך המים בחוץ בכל השנה חייב כיון שבחג הסוכות המים ראויים לניסוך המים, אבל לדעת רבי ישמעאל שלא סובר היקש זה באופן שניסך בזמן ניסוך המים חייב.

לט הגמ' מבארת שבאופן שלקח כלי שרת שמכיל יותר משלשה לוגין מים ומילא את הכלי במים, המים לא מתקדשים בקדושת כלי משום שכלי שרת לא מקדשים אלא את הראוי להם, אמנם ת"ק סובר ש'קרבו נסכים במדבר' ולדבריו מוכח שהקריבו נסכים בבמת יחיד, ובבמת יחיד אין קידוש כלי ונמצא שהקריבו נסכים שלא התקדשו בקדושת כלי, ולכן גם בזמן איסור הבמות באופן שניסך בחוץ נסכים שלא התקדשו בקדושת כלי חייב, ורב פפא מבאר שרבי אליעזר סובר שלא קרבו נסכים במדבר' ולכן לדבריו לא הקריבו נסכים בבמת יחיד, ובאופן שניסך בחוץ נסכים שלא התקדשו בכלי פטור, ורבינא מבאר שרבי אליעזר סובר כת"ק ש'קרבו נסכים במדבר' ולפ"ז מבואר שבניסוך היין יש חיוב גם בנסכים שלא התקדשו בקדושת כלי, אלא שרבי אליעזר סובר שלא לומדים ניסוך המים מניסוך היין ולכן בניסוך המים אין חיוב באופן שהמים לא התקדשו בקדושת כלי.